

ДУМА ПРО КОЗАКА ГОЛОТУ

Ой полем киліїмським,
То шляхом битим гординським,
Ой там гуляв козак Голота,
Не боїться ні огня, ні меча, ні третього болота.
Правда, на козакові шати дорогії — Три семирязі лихії:
Одна недобра, друга негожа,
А третя й на хлів незгожа.
А ще, правда, на козакові
Постоли в'язові,
А онучі китайчані —
Щирі жіноцькі рядняні;
Волоки шовкові —
Удвоє жіноцькі щирі валові.
Правда, на козакові шапка-бирка — Зверху дірка,
Травою пошита,
Вітром підбита,
Куди віэ, туди й провіває,
Козака молодого прохолоджає.

То гуляє козак Голота, погуляє, Ні города, ні села не займає,—На город Килію поглядає.

У городі Килії татарин сидить бородатий, По горницях походжає,

До татарки словами промовляє:

«Татарко, татарко!

Ой, чи ти думаєш те, що я думаю?

Ой, чи ти бачиш те, що я бачу?»

Каже: «Татарине, ой, сідий, бородатий!

Я тільки бачу, що ти передо мною по горницях похожаєш,

А не знаю, що ти думаєш да гадаєш».

Каже: «Татарко!

Я те бачу: в чистім полі не орел літає,—То козак Голота добрим конем гуляє.

Я його хочу живцем у руки взяти Да в город Килію запродати,

Іще ж ним перед великими панами-башами вихваляти, За його много червоних не лічачи брати, Дорогій сукна не мірячи пощитати».

То теє промовляє,

Дороге плаття надіває,

Чоботи обуває,

Шлик бархатний на свою голову надіває, На коня сідає,

Безпечно за козаком Голотою ганяє.

То козак Голота добре козацький звичай знає,—Ой на татарина скрива поглядає, Каже: «Татарине, татарине!

На віщо ж ти важиш:

Чи на мою ясненькую зброю,

Чи на мого коня вороного,

Чи на мене, козака молодого?»

«Я,— каже,— важу на твою ясненькую зброю, А ще лучче на твого коня вороного, А ще лучче на тебе, козака молодого.

Я тебе хочу живцем у руки взяти, В город Килію запродати,

Перед великими панами-башами вихваляти І много червоних не лічачи набрати, Дорогії сукна не мірячи пощитати».

То козак Голота добре звичай козацький знає.

Ой на татарина скрива поглядає.

«Ой,— каже,— татарине, ой сідий же ти, бородатий!

Либонь же ти на rozум небагатий: Ще ти козака у руки не взяв,

А вже за його й гроші пощитав.

А ще ж ти між козаками не бував, Козацької каші не їдав

І козацьких звичаїв не знаєш».

То тече промовляв,

На присішках став.

Без міри пороху підсипає,

Татарину гостинця у груди посилає: Ой ще козак не примірився,
А татарин ік лихій матері з коня покотився!

Він йому віри не донімає,
До його прибуває,

Келепом межи плечі гримає,
Коли ж огледиться, аж у його й духу немає.

Він тоді добре дбав,
Чуботи татарські істягає,

На свої козацькі ноги обував;
Одежу істягає,

На свої козацькі плечі надіває; Бархатний шлик іздіймає,
На свою козацьку голову надіває; Коня татарського за поводи взяв, У
город Січі припав,

Там собі п'є-гуляє,
Поле киліймське хвалить-вихваляє: «Ой поле киліймське!

Бодай же ти літо й зиму зеленіло, Як ти мене при нещасливій годині
сподобило!

Дай же, боже, щоб козаки пили да гуляли, Хороші мислі мали,
Од мене більшу добичу брали
І неприятеля під нозі топтали!»

Слава не вмре, не поляже

Од нині до віка!

Даруй, боже, на многі літа!